

Met 'Byrrrh and Skate' bouwde Youssef Abaoud zelf een indoor skatepark in Brussel, waar jongeren elkaar eindelijk ook tijdens de natte wintermaanden kunnen ontmoeten

© JAN VAN DE VEL

OVER SKATEBOARDEN, polyurethaan, een Finse architect en een jongen die Ollie heet

Graffiti, slam poetry, skateboarden, ... al vind je deze (sub)cultuuruitingen tegenwoordig in elke dorpskring terug, toch associëren we hen steevast met de culturele biotoop van een stad. Kunnen praktijken die behoren tot Urban Culture ook immaterieel erfgoed zijn? Natuurlijk.

In dit artikel focussen we daarom als voorbeeld op de skateboardscene. Ontstaan in de jaren 1950 als buurtactiviteit aan de Zuid-Californische kust is deze sport ondertussen uitgegroeid tot een wereldwijd verspreide – zelfs olympisch erkende – discipline. Grote sportmerken verbinden er hun naam aan en sponsorcontracten en wedstrijden zoals de X Games zorgden ervoor dat enkele skaters uitgroeiden tot echte wereldsterren.

REBELSE RAGE Levend erfgoed trekt zich weinig aan van grenzen en reist mee met zijn bezielers. Zo kwam ook Youssef Abaoud als tiener met skateboarden in contact. Vandaag is hij de bezieler van het Brusselse skatepark Byrrrh & Skate in Studio City Gate, Anderlecht.

Bij immaterieel erfgoed staat steevast het beoefenen en het borgen (het verzekeren van het voortbestaan) centraal. Youssef Abaoud vertelt ons meer over deze discipline die generaties jongeren blijft bekoren.

“Met Byrrrh & Skate wil ik mijn passie doorgeven en omkadering bieden aan al wie graag wil skateboarden,” vertelt Youssef Abaoud. Aan de bouw van het skatepark ging een heel leven vooraf met daarin een belangrijke rol voor zijn favoriete bezigheid. “Mijn eerste skateboard stelde ik samen uit recyclagematerialen,” start hij zijn verhaal. “Nooit had ik gedacht dat een ‘deck’, twee ‘trucks’ en vier wielletjes mijn latere leven zo drastisch zouden bepalen.” Net als vele jongeren van zijn generatie raakte Youssef Abaoud in de ban van de rage die eind jaren tachtig vanuit Amerika de wereld veroverde. De spectaculaire beelden van jonge durfallen, die op hun skateboard door de lucht zweefden alsof de zwaartekracht op hen geen invloed had, riepen een gevoel van vrijheid op. “We verzamelden magazines en VHS-cassettes waarop skateboarders allerlei ‘tricks’ uitvoerden en oefenden dag in dag uit om al die figuren onder de knie te krijgen, want wij wilden zijn zoals zij: cool, sportief en een beetje rebels.”

Youssef Abaoud, bezieler van 'Byrrrh and Skate'

© JAN VAN DE VEL

© JAN VAN DE VEL

BX'ELLES | GIRLS SKATE CREW

Al lijkt skateboarden vaak een jongenssport, beroemde vrouwen als Peggy Oki van de Californische Z-boys of Lore Bruggeman die de Belgische kleuren zal vertegenwoordigen op de Olympische Spelen, leiden steeds vaker meisjes naar de skateparken. “Maar,” zo getuigt Emma van BX'elles, “het is niet altijd gemakkelijk om toe te komen in een skatepark. De jongens zijn hevig en doen stoere tricks, dat werkt intimiderend.” Byrrrh & Skate reserveert daarom de eerste vrijdag van de maand voor meisjes. Zo leerden zij elkaar kennen, wat resulteerde in de oprichting van een eigen collectief BX'elles, waarvan de leden samen oefenen en onderling ‘tricks’ aanleren.

SUBCULTUUR Rebels dat waren ze zeker, de jonge surfers uit Los Angeles die aan de basis lagen van het skateboarden. Gebeten door het golfsurfen, oefenden zij tijdens de golfvrije middaguren hun bewegingen verder in op de boulevards langs het strand. Daarvoor monteerden ze rolschaatswielmpjes onder een houten plank die uitgesneden was in de vorm van een surfboard. Met dit eerste skateboard legden zij de basis voor de 'freestyle', het uitvoeren van 'tricks' en bewegingen op een horizontale ondergrond. Misschien zou de rage na een tijdje zijn uitgedoofd, ware het niet dat de uitvinding van wielmpjes in polyurethaan een onverwachte wending gaf aan de sport. Deze soft plastic wielmpjes, oorspronkelijk ontworpen voor het in die tijd zo populaire disco-rolschaatsen, gaven meer grip op het terrein en lieten toe om verschillende ondergronden uit te proberen. Al snel was geen gebouw of parkeergarage nog veilig voor deze waaghalzen die in hun exploratiedrift de grenzen van de zwaartekracht opzochten. Helemaal te gek werd het toen midden jaren zeventig een

© JAN VAN DE VEL

grote droogte de streek teisterde en de overheid de bevolking oproep om hun zwembaden leeg te laten. Los Angeles was gekend om zijn glooiende zwembaden naar een design van de Finse architect Alvar Aalto. Het duurde niet lang of de skateboarders zagen ook in de afgeronde wanden en grillige vormen van die lege baden een uitdaging en braken in de tuinen in om deze 'bowls' te berijden. Met sierlijke bewegingen namen ze de welvingen zoals een golf op zee en leerden om hun lichaam zo te verplaatsen dat ze rondjes konden rijden in het zwembad. Ze gingen steeds sneller en sneller tot ze over de rand van het zwembad de lucht in vlogen. Deze 'aerials' leidden tot een nieuwe manier van skateboarden: de 'vert style'. De spectaculaire 'tricks' trokken allerlei sponsors aan, van ontwerpers van skateboards tot bekende kledingmerken, die het skateboarden tot ver buiten de grenzen van Californië brachten en het imago van 'cool, sportief en een beetje rebels' verankerden in de harten van een nieuwe generatie jonge skateboarders, waaronder Youssef Abaoud.

HOU ZE OP STRAAT "Wij hadden zwembaden noch skateparken om ons in uit te leven," vervolgt Youssef Abaoud zijn verhaal. "Maar dankzij de 'ollie', een 'trick' ontdekt door een jongen met die bijnaam, waarbij het skateboard tijdens een sprong onder je voeten blijft hangen zonder dat je je handen gebruikt, leerden we obstakels nemen. We keken met andere ogen dan een doorsnee voorbijganger naar het landschap. Banken, stoepranden, muurtjes en trapleuningen, alles probeerden we uit," lacht Youssef Abaoud. "In een skatepark bouwen we deze obstakels na want variatie in het terrein is nodig om te oefenen. Immers, zodra het overweldigende gevoel wegeeft, dat je bevangt wanneer een 'trick' voor het eerst lukt, wil je jezelf opnieuw uitdagen, je angsten

**PRAKTISCHE LEIDRAAD
VOOR DE HANDEL IN KUNST
EN ANTIK IN BELGIË**
IFORI

Dit boek verzamelt en licht voor het eerst de complexe en versnipperde regelgeving toe die van toepassing is op de handel in kunst en antiek in België. Naast een juridisch werk, is het ook een praktische leidraad die de verkoper en de kandidaat-koper als leek wegwijs maakt in het amalgaam aan verplichtingen die op hen van toepassing zijn, of het nu gaat om regionale, federale, Europese of internationale regels.

STORY Publishers info@storypublishers.be
www.storypublishers.be

Nu beschikbaar

525 blz., ISBN 9789087640309
€ 75 incl. BTW

"BEZINT EER GE BEGINT"
**DE RESTAURATIE VAN EEN
BESCHERMDE WONING IN
VLAANDEREN**
Clémentine L. Diepen

Het relaas van het restauratie-avontuur dat de Nederlandse interieurhistorica Clémentine L. Diepen in Vlaanderen aanging. Een boek voor iedereen die geïnteresseerd is in erfgoedpanden, hun geschiedenis en restauratie, het systeem van erfpacht en de werking, regelgeving en procedures van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

BREPOLS info@brepols.net
www.brepols.net

Nu beschikbaar

126 blz., ISBN 978-90-5622-073-0
€ 20 incl. BTW

Een skateboarder oefent zijn 'ollie'

© JAN VAN DE VEL

overwinnen en verder en verder gaan." De 'streetstyle' zoals deze vorm van skateboarden heet, inspireerde tal van hedendaagse architecten om bij de aanleg van de openbare ruimte een functionaliteit voor de skateboarders in te bouwen. Het Zweedse Malmö is hierbij koploper en houdt zo haar jongeren 'op' de straat. "Skateboarden mag dan wel een individuele sport lijken, je beleeft ze altijd in groep," verduidelijkt Youssef Abaoud. "Je kijkt naar elkaar, je leert van elkaar, je maakt plezier en je helpt elkaar. Je deelt ook een passie, een taal, een cultuur en dat maakt het gemakkelijk om met andere skateboarders in contact te komen. Ik heb de wereld rondgereisd met mijn skateboard en heb overal vrienden gemaakt. Een skateboarder is nooit alleen en dat trekt jongeren aan."

LEVENSWIJZE Dat skateboarden meer is dan een sport mag blijken uit de vele cultuuruitingen die errond zijn ontstaan. Muziek- en kledingstijlen en artistieke richtingen als fotografie, video en 'streetart' zijn onlosmakelijk verbonden met

de skateboardscene. "Het is een levensstijl," betoogt Youssef Abaoud, "het verleent de jongeren een identiteit. Daarom bepleit ik al jaren bij het Brusselse stadsbestuur de oprichting van indoor skateparken in Brussel, waar jongeren elkaar ook tijdens de natte wintermaanden kunnen ontmoeten en hun passie beoefenen." Het antwoord bleef uit maar Youssef Abaoud was er de man niet naar om te blijven afwachten. Toen hij dé locatie aantrof om zijn droom waar te maken, aarzelde hij niet. Hij zocht geld en materiaal bij elkaar en bouwde een skatepark. "Dat het mij gelukt is," legt hij uit, "heeft alles te maken met de skateboardcultuur. Byrrrh & Skate is gebouwd door skateboarders die elk een stukje kennis en ervaring meebrachten. Maar liefst vijftig mensen van over de hele wereld zijn afgezakt om mij vrijwillig te helpen. Een mooi begin voor een plek die mensen wil samenbrengen, want dat is waar het bij Byrrrh om gaat."

Tekst Tine Van de Vel & Beeld Jan Van de Vel | In opdracht van Werkplaats immaterieel erfgoed. Heb je interesse in wat er leeft of wil je zelf immaterieel erfgoed registreren? Surf naar www.immaterieelerfgoed.be